

Plan van aanpak ondermijning voor de BUCH-gemeenten

Versie 20 maart 2023

Door Geertjaap Buth

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3	
1.1. Definitie ondermijning en waarom een aanpak van ondermijning.	3	
1.2. Wat wordt al gedaan aan de aanpak van ondermijning.	4	
1.3. Belangrijkste punten per gemeente t.a.v. ondermijning.	5	
1.4. Plan van aanpak met drie sporen.	6	
2. Spoor 1. Signaleren door het versterken van de (bestuurlijke) informatiepositie.	7	
2.1. Bewustwording organisatie.		7
2.2. Verzamel gegevens via scans en maak een analyse van gegevens.	8	
2.3. Melden en bespreken van signalen.	8	
3. Spoor 2. Voorkomen door het versterken van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid.	10	
3.1. Een adequaat beleids- en handavingsinstrumentarium.	10	
3.2. Een integere en veilige (werk)omgeving.	10	
3.3. Effectieve communicatie zowel in- als extern.	11	
4. Spoor 3. Aanpakken door het intensiveren van de bestuurlijke aanpak van criminele personen en objecten.	13	
4.1. Een integrale aanpak.	13	
4.2. Ondermijningsbrigade.	14	
4.3. Regie van de aanpak van ondermijning.	14	
5. Overige zaken	15	
6. Privacy	16	
7. Conclusie	17	
8. Uitvoeringsparagraaf project Ondermijning en kostenoverzicht	19	

1. Inleiding.

Dit plan van aanpak ondermijning komt voort uit de wens van de vier colleges van B&W om te komen tot een gestructureerde aanpak van ondermijning. Het beoogd resultaat van het plan van aanpak is om ondermijning in de BUCH-gemeenten gestructureerd aan te pakken en zo veel mogelijk terug te dringen.

In dit plan van aanpak komen de volgende zaken aan de orde. In de inleiding wordt kort de definitie van ondermijning gegeven en waarom het wenselijk is dat de gemeente ondermijning moet aanpakken. Verder wordt kort een visie op ondermijning gegeven. De aanpak van ondermijning wordt langs drie sporen bereikt. In hoofdstukken 2, 3 en 4 worden deze sporen uitgewerkt. In hoofdstuk 5 komt het privacy protocol voorbij om daarna, in hoofdstuk 6, tot de conclusie te komen. Hoofdstuk 7 tot slot geeft de uitvoeringsparagraaf weer, inclusief een overzicht van de projectkosten 2023 en 2024.

1.1. Definitie ondermijning en waarom een plan van aanpak ondermijning.

In dit plan van aanpak wordt de volgende definitie van ondermijning gehanteerd:

‘Ondermijning is het verzwakken of misbruiken van de structuur van onze maatschappij. Het tast de fundamenten aan en brengt de legitimiteit van het stelsel dat de maatschappij beschermt in gevaar¹.’

De kern is dat georganiseerde en ondermijnende criminaliteit niet zozeer een probleem is omdat stelselmatig de wet wordt overtreden, maar vooral omdat democratische besluiten en procedures en economische processen worden ondermijnd. Het gaat om een industrie die de samenleving ondermijnt door de vergaring van kapitaal op illegale markten, de beschikbaarheid van veel geld en de bereidheid tot het toepassen van geweld en het investeren en in opspraak brengen van legale elementen en structuren in onze maatschappij. Ondermijning is vooral een economisch gedreven maatschappelijk fenomeen waarbij de verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld een belangrijk kenmerk is. De gemeenten en haar partners zoals onder meer politie, het openbaar ministerie (OM) en het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) worden geacht vanuit hun wettelijke taken ondermijning aan te pakken. De samenwerking tussen deze organisaties is daarbij van groot belang om ondermijning op een gestructureerde wijze aan te pakken.

De gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo pakken ondermijning aan op een gestructureerde wijze en hebben daarbij de volgende visie:

We werken samen aan het signaleren, voorkomen en aanpakken van (georganiseerde) criminaliteit die de samenleving ondermijnt. We zijn een integere, zichtbare en actiegerichte overheid die als één overheid optreedt. We creëren samen met onze partners een omgeving waarin criminelen geen kans hebben.

1.2. Wat wordt al gedaan aan de aanpak van ondermijning.

¹ <https://www.avans.nl/onderzoek/expertisecentra/veiligheid/lectoraten/ondermijning#:~:text=Ondermijning%20Ondermijning%20is%20het%20verzwakken%20of%20misbruiken%20van%20het%20stelsel%20dat%20de%20maatschappij%20beschermt%20in%20gevaar.>

Ondermijning is een van de onderwerpen die zijn opgenomen in de Integrale veiligheidsplannen (IVB) van de BUCH-gemeentenⁱ. In alle vier de IVB-en worden de zorgen geuit over de verplaatsing van ondermijnende criminaliteit van de omliggende steden naar de meer landelijk gelegen gemeenten. Ook zijn er zorgen over ondermijnende activiteiten op bedrijventerreinen en over drugsproductie en –handel en over witwaspraktijken. In het verleden zijn dan ook de eerste stappen gezet om te komen tot een ondermijningsbeleid (onder meer zes voorlichtingen over ondermijning en een speciaal e-mailadres voor het doen van meldingen). Verder is er in de tussentijd begonnen met het houden van gezamenlijke multidisciplinaire controles op het bedrijventerrein in Uitgeest² en wordt momenteel gewerkt aan een aanpak voor middelengebruik van jongeren in Castricum (door politie, jongerenwerk en gemeente). De geplande aanpak van ondermijning werd echter tot nog toe niet op gestructureerde wijze georganiseerd.

Daarnaast is in 2018 in opdracht van het RIEC Noord Holland een ondermijningsbeeld gemaakt van de basiseenheid Alkmaar en de gemeenten Bergen, Castricum en Heilooⁱⁱ. Voor dit onderzoek zijn (na een instructie over wat ondermijning is) professionals bij de gemeenten en politie bevraagd over ondermijningsrisico's en kwetsbaarheden in eigen organisaties. De uitkomsten van dit onderzoek zijn vertrouwelijk, maar bevestigen wel de zorgen over ondermijning die in het IVB en in gesprekken met bestuurders en professionals worden genoemd.

Verder heeft het bedrijf Arena in 2022 in opdracht van de BUCH-burgemeesters en namens de provincie Noord-Holland en het RIEC een weerbaarheidsscan gehouden onder gemeentenⁱⁱⁱ. Een weerbaarheidsscan brengt voor een organisatie potentiële kwetsbaarheden voor criminele beïnvloeding in beeld en doet op basis daarvan aanbevelingen voor een meer weerbare organisatie. De conclusie van de scan was dat de BUCH in principe een weerbare organisatie heeft, een redelijk risicobewustzijn heeft en dat ondermijning bestuurlijk meer aandacht heeft gekregen. Wel werd aangegeven dat er meer aandacht gegeven moet worden aan integriteit in de organisatie en het gebruik van het BIBOB-instrument. Het risicobewustzijn in de organisatie moet op peil worden gehouden en de veilige omgeving moet worden vergroot aldus de weerbaarheidsscan. Verder wordt aangegeven dat een informatieknooppunt ofwel meldpunt en een (regulier en organisatie-breed) signaleringsoverleg nodig zijn. Ook wordt aanbevolen om de medewerkers weerbaarheidstrainingen te geven. Op deze laatste twee zaken wordt in dit plan van aanpak later teruggekomen. De aanbevelingen uit weerbaarheidsscan worden door de organisatie opgepakt. Ook wordt in de weerbaarheidsscan aangeraden om de schaal van de organisatie meer te gebruiken en te komen tot een versterkt en robuust team voor de aanpak van ondermijning. Tevens wordt aangeraden om HRM een grotere rol te geven in het versterken van de weerbaarheid.

Verder wordt momenteel een evaluatie van de BIBOB gehouden waarvan de resultaten in het tweede kwartaal 2023 worden verwacht. Vooruitlopend op de evaluatie zijn inzichten en ervaringen waar mogelijk al verwerkt binnen de kaders die er nu zijn. Dit wordt in dit plan van aanpak toegelicht.

1.3. Belangrijkste punten per gemeente t.a.v. ondermijning.

---

² Hieraan was een scan van dat bedrijventerrein vooraf gegaan (gehouden door de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ). De scan gaf aanleiding tot de controles en hebben geleid tot de sluiting van een bedrijfspand. Een sluiting van een ander pand is in beraad. Bij de controles waren de gemeente, de ODIJ en de politie betrokken. Momenteel wordt gekeken of de controles ook in 2023 voortgezet kunnen worden.

Bij de voorbereiding op het schrijven van dit plan van aanpak is gesproken met bestuurders, politiemedewerkers en handhavers. Hieruit kwamen diverse beelden en wensen t.a.v. ondermijning naar voren die hieronder per gemeente worden genoemd.

Bergen

- De risicofactoren voor ondermijning in Bergen zitten in horeca, vakantieparken en de hoeveelheid vastgoed waaronder dure huizen. De omstandigheden voor ondermijning lijken ideaal, maar er is onvoldoende beeld. 'Je weet niet wat je niet weet'. Er dient dus een betere informatiepositie t.a.v. ondermijning te komen.
- Signalering van ondermijning is van belang. Gebruik hiervoor de collega's van de wijkdiensten (buitendienst, sociale teams). Integrale interventieteams kunnen nuttig zijn maar moeten wel een doel hebben.

Uitgeest

- Er moet meer inzicht komen op wat er speelt aan ondermijning. Er is te weinig zicht op horeca, bedrijventerreinen, buitengebied (RAUM, rest buitengebied), de haven en de onbekende aanlegplekken. De huidige inzet op controles van bedrijventerreinen in Uitgeest is goed en meer capaciteit is hiervoor gewenst. Uitgeest is voorstander van een ondermijningsbrigade (mits de juridische opvolging goed geregeld is).

Castricum

- Het terugdringen van middelengebruik onder de jeugd in Castricum is een belangrijk punt. De jeugd moet zo veel mogelijk ontmoedigd worden om drugs en alcohol te gebruiken en/of in drugs te dealen. Vanuit de politie zijn er zorgen over de schimmigheid van bepaalde bedrijfsterreinen. Ook worden campings en de haven genoemd als plaatsen waar geen zicht is op wat er speelt.
- Castricum is voorstander van een meldpunt, signaleringsoverleg en sleutelfunctionarissen. Verder is het BIBOB-beleid aan actualisatie toe. In een plan van aanpak ondermijning moet staan wat de ambitie is en wat er aan capaciteit en financiële middelen nodig is.

Heiloo

- Heiloo is voorstander van een signaleringsoverleg, een meldpunt en van een ondermijningsbrigade voor integrale controles van bedrijventerreinen/bedrijfspanen. De wens is om de BIBOB-wetgeving meer te gebruiken voor controles bij bestemmingsplannen en vergunningen e.d.
- Andere belangrijke punten voor Heiloo zijn: ongeregistreerde bedrijven en/of woningen, de productie van en dealen in drugs, een nog lopende rechtszaak tegen een Outlaw Motor Gang.

1.4. Plan van aanpak met drie sporen en maatwerkplannen per gemeente.

Uit het bovenstaande komt naar voren dat er drie zaken nodig zijn om als BUCH-gemeenten ondermijning aan te pakken: het signaleren van ondermijning, het voorkomen van ondermijning en het aanpakken van ondermijning. Deze drie punten zijn te vertalen in onderstaande sporen die de BUCH-gemeenten moeten volgen voor een gestructureerde aanpak van ondermijning. Deze sporen zullen BUCH breed verankerd worden in de (bedrijfsvoering van de) werkorganisatie BUCH en via maatwerkplannen per gemeente tot uitvoering worden gebracht³:

1. **Signaleren door het versterken van de (bestuurlijke) informatiepositie.** Meer en beter zicht op (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit stelt ons in staat om gefundeerde en effectieve keuzes te maken in zaken die we met prioriteit oppakken en aanpakken.
2. **Voorkomen door het versterken van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid.** Een weerbare overheid en samenleving zal leiden tot een afname van criminele kansen..
3. **Aanpakken door het intensiveren van de bestuurlijke aanpak van criminele personen en objecten.** Inzet van bestuurlijke maatregelen en een goede samenwerking met partners stelt ons in staat criminele activiteiten te verstoren, de ondermijnende invloed (van criminele netwerken) uit te schakelen en zo uiteindelijk uit de gemeente te weren.

Deze sporen worden in de volgende hoofdstukken nader uitgewerkt. Naast deze BUCH brede sporen is de aanpak per gemeente nader uitgewerkt in een maatwerkplan, mede aan de hand van de aandachtspunten per gemeente die beschreven staan in 1.3.

De maatwerkplannen worden in dit document niet nader uitgewerkt en kennen een vertrouwelijk karakter omdat openbaarmaking van documenten over de methodes en technieken van inspectie, controle en toezicht de doeltreffendheid ervan zou verminderen. Doel van deze uitzonderingsgrond is het beschermen van het belang van de overheid om effectief haar controlerende en toezichhoudende taken uit te voeren. De vier colleges van BenW wordt dan ook bij de besluitvorming over het plan van aanpak ondermijning en de maatwerkplannen gevraagd om de maatwerkplannen geheim te verklaren. Dit gebeurt op grond van artikel 55 van de Gemeentewet, in combinatie met een of meer weigeringsgronden van artikel 5.1 van de Woo, geheimhouding kan opleggen. In dit geval is van artikel 5.1 Woo onder d relevant (Artikel 5.1, Woo tweede lid, onder d: het belang van de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen). De maatwerkplannen worden vanwege de vertrouwelijkheid niet meegestuurd met de stukken naar de gemeenteraad. De maatwerkplannen worden door het college BenW vastgesteld.

---

³ Deze maatwerkplannen hebben een vertrouwelijk karakter

2. Spoor 1. Signaleren door het versterken van de (bestuurlijke) informatiepositie.

Het versterken van de bestuurlijke informatiepositie draagt bij aan het verkrijgen van meer en beter zicht op ondermijning. Zicht hebben op ondermijning is essentieel om op een goede manier de regie te kunnen voeren en stelt ons in staat om gefundeerde en effectieve keuzes te maken in zaken die we met prioriteit oppakken. Door extra in te zetten en onze informatiepositie te versterken, verbetert ons zicht op ondermijnende criminaliteit. De (bestuurlijke) informatiepositie wordt versterkt door een aantal zaken:

- Bewustwording organisatie
- Verzamelen en analyse van gegevens
- Melden en bespreken van signalen

2.1. Bewustwording organisatie.

De aanpak van ondermijning begint met bewustwording van de BUCH-gemeenten. Wanneer er meer bewustwording is, zullen er ook meer signalen worden gezien. Het is daarom belangrijk dat ambtenaren die werkzaam zijn in de uitvoering, zich bewust zijn van het fenomeen ondermijnende criminaliteit. Zij zijn immers als geen ander in staat, mits ze er mee bekend zijn, om signalen van ondermijnende criminaliteit te herkennen. Pas als medewerkers door hebben waar ze tijdens hun werkzaamheden op kunnen letten, kunnen zij ondermijning herkennen, signaleren en agenderen.

Organiseer zelf bewustwordingstrainingen. Door als BUCH-gemeenten zelf regelmatig bewustwordingstrainingen te organiseren, blijft er continu aandacht voor (de aanpak van) ondermijnende criminaliteit en kunnen meer medewerkers van verschillende afdelingen betrokken worden. Hierbij kan worden besproken waar medewerkers tegenaan lopen binnen hun werkzaamheden en hoe daar op dit moment mee om wordt gegaan. Daarnaast kan binnen een dergelijke sessie besproken worden hoe de afdeling omgaat met het tegengaan van ondermijning, welke mogelijkheden de wetgeving geeft en hoe dit een standaard plek krijgt in het werkproces. Deze trainingen zijn met name bedoeld voor de medewerkers die in de praktijk signalen van ondermijning kunnen opvangen en/of verantwoordelijk zijn voor toezicht en handhaving. Te denken valt aan bijvoorbeeld gemeentelijke handhavers zoals bijvoorbeeld, BOA's, bouwinspecteurs, BRP-toezichthouders en medewerkers die zich bezig houden met de uitvoering van de beleidsregels BIBOB. Aangezien (nieuwe) raadsleden al in het recente verleden trainingen hebben gehad over integriteit/ondermijning worden deze niet opgenomen in het plan van aanpak. Wel is het verstandig om raadsleden na 2023 weer te trainen.

Voor de bewustwordingstrainingen wordt gebruik gemaakt van het aanbod van het RIEC. Zij bieden voor gemeenten zowel basistrainingen, die zijn gericht op het vergroten van de awareness van de medewerkers, als masterclasses, die zijn gericht op de doorontwikkeling van de meer ervaren professionals.

De betrokken medewerkers gaan in ieder geval naar de bewustwordingstrainingen. Voor verder inzicht in wat de wensen t.a.v. opleidingen zullen de beoogd projectleider ondermijning en een medewerker van P&O een rondje maken langs de betrokken afdelingen. Dit om het onderwerp ondermijning weer onder de aandacht te brengen en om de verdere opleidingswensen te verzamelen en hen het huidige aanbod te tonen. Indien bovenstaande wordt uitgevoerd wordt de aanbeveling uit de weerbaarheidsscan om het risicobewustzijn te vergroten opgevolgd.

Actie: Organiseer bewustwordingstrainingen.
--

2.2. Verzamel gegevens via scans en maak een analyse van gegevens.

Scans. Er is over het algemeen nog weinig zicht op ondermijning binnen de BUCH- gemeenten. 'We weten niet wat we niet weten'. Er is dus t.a.v. een goede aanpak van ondermijning een betere informatiepositie nodig. In het plan van aanpak wordt dan ook voorgesteld om per gemeente van een bepaald gebied (bijvoorbeeld een bedrijventerrein of vakantiepark) of sector (bijvoorbeeld de lokale horeca) een scan op ondermijning uit te voeren. Gedacht wordt om voor 2023 één scan per gemeente te doen. Hiermee kan dan inzichtelijk worden gemaakt wat de risico's zijn op ondermijnende activiteiten. Ook worden dan bij hoge risico's op ondermijning interventievoorstellen gedaan.

Actie: Maak één scan per gemeente van een specifiek gebied/sector.

Analist. Daarnaast hebben we de mogelijkheid om gebruik te maken van de beoogde analist van de driehoek⁴. Deze analist zal aan de hand van politie- en gemeentelijke gegevens een analyse maken van de aard en omvang van ondermijning in de BUCH-gemeenten⁵. Voorwaarde hiervoor is dat de gemeente een gerichte vraag heeft waarvoor de analist gebruikt kan worden. Deze analist is medio 2023 beschikbaar.

Actie: Zet een analist van de driehoek in voor analyse van de aard en omvang van ondermijning.

2.3. Melden en bespreken van signalen.

Een van de aanbevelingen uit de weerbaarheidsscan is om een informatieknooppunt en signaleringsoverleg in te richten.

Richt een gemeentelijk meldpunt in. Gemeentefunctionarissen vangen signalen op over personen, bedrijven of locaties die een (belangrijke) rol kunnen spelen in de ondermijnende criminaliteit. Deze signalen zijn waardevol. Ze vormen belangrijke input voor de informatiepositie en kunnen ook de start van een casusaanpak vormen. Het is echter wel essentieel dat gemeentefunctionarissen hun signalen 'kwijt' kunnen. Naar aanleiding van het besef van de noodzaak van een gemeentelijk meldpunt is in het verleden een speciaal e-mailadres (nietpluis@debuch.nl) opgericht. Bij dit meldpunt kunnen medewerkers onderbuikgevoelens, vermoedens en feiten neerleggen. Deze worden besproken in het hierboven genoemde signaleringsoverleg. Het meldpunt is in eerste instantie alleen bedoeld voor intern gebruik. In 2023 wordt het meldpunt via interne communicatie en tijdens de bewustwordingstrainingen weer onder de aandacht gebracht.

Bij het inrichten van een meldpunt is het niet alleen van belang dat hier signalen van ondermijning op een laagdrempelige manier neergelegd kunnen worden, maar ook dat deze op een goede manier vastgelegd worden. Door signalen vast te leggen, kunnen deze op een later tijdstip weer teruggevonden worden. Er moet dus aan dossiervorming worden gedaan waarbij deze gegevens vertrouwelijk en conform privacywetgeving (zie ook kopje privacy). Om de medewerkers te stimuleren te blijven melden, is het van belang dat aan hen wordt teruggekoppeld wat er wordt gedaan met de meldingen. Verder is het van belang dat de veiligheid van de melder wordt gewaarborgd, meldingen dienen dan ook vertrouwelijk te worden behandeld. Om volledige anonimiteit te garanderen kan de gemeente de melder ook doorverwijzen naar Meld Misdaad Anoniem.

⁴ De aanvraag van versterkingsgelden ondermijning door de driehoek is inmiddels goedgekeurd. In deze aanvraag is het aanstellen van een analist opgenomen.

⁵ Een kanttekening is dat er meerdere gemeenten gebruik van de analist zullen maken en dat de capaciteit dus schaars is.

Actie: Revitaliseer het e-mailadres nietpluis@debuch.nl.

Richt een signaleringsoverleg op. Aan het gemeentelijk meldpunt wordt een gemeentelijk signaleringsoverleg gekoppeld. Doel van dit overleg is om geregeld bij elkaar te komen om ervaringen met (signalen van) ondermijning te delen. In dit overleg wordt tevens bepaald wat er verder met de signalen gebeurt, wie wat oppakt en het weer terugkoppelt. In het signaleringsoverleg zitten sleutelfunctionarissen die hun afdeling vertegenwoordigen en de gemaakte afspraken terugkoppelen. De sleutelfunctionarissen zijn de ogen en oren binnen de eigen afdeling. Deze collega fungeert als contactpersoon tussen de projectleider ondermijning en zijn of haar team/afdeling en is het eerste aanspreekpunt. Het doel is het borgen van ondermijningsthema's binnen het team/afdeling, creëren en behouden van verbinding en het adequaat aanpakken van ondermijning.

Binnen de BUCH werkorganisatie zijn zes teams het meest relevant voor de aanpak van ondermijning; Jeugd/samenleven, Vastgoed, Toezicht, Handhaving en Veiligheid, Vergunningen, Beleid en Vastgoed, Balie en Ontvangst, Subsidies en het domein BOR. Vanuit deze afdelingen worden sleutelfunctionarissen geworven. Het signaleringsoverleg wordt getrokken door Team THV, OOV, door de projectleider die in aangesteld om dit plan van aanpak uit te voeren.

Door het organiseren van een meldpunt en een signaleringsoverleg wordt deze aanbeveling uit de weerbaarheidsscan opgevolgd.

Actie: Wijs sleutelfunctionarissen aan en richt een signaleringsoverleg op.

3. Spoor 2. Voorkomen door het versterken van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid.

Dit spoor richt zich vooral op het voorkomen van ondermijning en het tegengaan van een gunstig vestigingsklimaat voor criminele ondernemers. In dit plan van aanpak wordt de nadruk gelegd op een aantal zaken.

- Een adequaat beleids- en handhavingsinstrumentarium.
- Een integere en veilige (werk)omgeving.
- Effectieve communicatie zowel in- als extern.

3.1. Een adequaat beleids- en handhavingsinstrumentarium.

APV. In de APV staan regels genoemd die mede gebruikt kunnen worden voor de aanpak van ondermijning.

Bij Bergen gaat het in 2023 om enkele tekstuele wijzigingen. Bergen is voor de actualisatie van de APV in 2023 geprioriteerd. Aan de actualisatie wordt gewerkt waarbij de planning en mogelijkheden apart bij de gemeenten worden voorgelegd. Dit laatste is afhankelijk of de gemeenten beleidsintensieve of beleidsextensieve wijzigingen willen.

Een punt dat verder uit de weerbaarheidsscan naar voren kwam, is dat de droge horeca ontbreekt in de APV. Hiermee wordt specifiek bedoeld dat in de APV van Castricum voor de droge horeca geen exploitatievergunning vereist is en daardoor BIBOB-toetsen niet mogelijk zijn. Bij de andere BUCH-APV's is de exploitatievergunning wel een vereiste. De aanpassing van de APV in Castricum wordt meegenomen in bovenstaande actualisatie/harmonisatie.

Damoclesbeleid. In de BUCH-gemeenten is er inmiddels gewerkt aan de actualisatie van het hennepconvenant. Verder wordt nog het Damocles-beleid voor de BCH-gemeenten geharmoniseerd en moet het beleid van Uitgeest worden aangepast aan de recente jurisprudentie.

BIBOB-beleid. Bij het schrijven van dit plan van aanpak is naar voren gekomen dat het BIBOB- Instrument binnen de vier gemeenten vaker toegepast zou moeten worden. Ook uit de weerbaarheidsscan kwam naar voren dat in de praktijk het gebruik van het BIBOB-instrument vooralsnog beperkt is. Het gevolg van het actualiseren van de Bibob Beleidsregels is dat ook werkprocessen opnieuw moeten worden opgesteld. Het wijzigen van de beleidsregels en werkprocessen zal tijd vragen van de medewerkers. In de evaluatie Bibob wordt hier verder op in gegaan.

Actie: Actualiseer (voor zover nodig) in de BUCH-gemeenten de APV, het Damocles beleid en het BIBOB-beleid. Harmoniseer waar mogelijk.

3.2. Een integere en veilige (werk)omgeving.

Aandacht voor integriteit. Uit de weerbaarheidsscan bleek dat de medewerkers een kennisachterstand hebben als het gaat om informatie op het gebied van integriteit en ondermijning. Het gaat onder andere om inzicht te krijgen in de mogelijke ondermijningsrisico's in hun werk, het kunnen herkennen van signalen die kunnen duiden op ondermijning en hoe om te gaan met beïnvloedingpogingen door criminelen. Ook bleek dat er bij sommige medewerkers zorgen zijn of er wel voldoende waarborgen zijn voor de persoonlijke veiligheid. Met name bij de BOA's is dit een

aandachtspunt. Het ging daarbij onder meer om herkennen van en omgaan met mogelijk risicovolle situaties (met name op straat) en persoonlijke beschermingsmiddelen.

In de bewustwordingstrainingen wordt aandacht gegeven aan de risico's en signalen van ondermijning. Daarnaast wordt tijdens de introductiebijeenkomst aan nieuwe medewerkers een kennismodule integriteit aangeboden. Alle nieuwe medewerkers volgen standaard deze bijeenkomst. In deze trainingen leren de medewerkers en hun managers situaties herkennen die de integriteit van de gemeente kunnen aantasten en die eventueel kunnen leiden tot ondermijning. Ook moeten de medewerkers na indiensttreding binnen drie maanden de eed of belofte afleggen. Voor de zittende medewerkers is een inhaalslag gemaakt ten aanzien van de eed of belofte. Aan nieuwe medewerkers wordt standaard een Verklaring omtrent het gedrag (VOG) gevraagd. Dit wordt nog opgepakt voor de interne wisselingen van functies.

Omgaan met ongewenst gedrag. Verder worden er trainingen georganiseerd voor het omgaan met ongewenst, intimiderend gedrag voor medewerkers⁶ die daarmee te maken kunnen krijgen bij contacten met het publiek. Verder volgen de BUCH-gemeenten de richtlijnen van Veilige Publieke taak. Door bovenstaande uit te voeren wordt de aanbeveling uit de weerbaarheidsscan om HRM een grotere rol te geven opgevolgd. Ook wordt de aanbeveling opgevolgd om te zorgen voor een veilige werkomgeving.

Actie: Train de medewerkers in het herkennen van signalen van ondermijning en op omgaan met ongewenst gedrag.

3.3. Effectieve communicatie zowel in- als extern.

Communicatie is een belangrijk middel om ondermijning aan te pakken. Dit geldt zowel voor interne, op de BUCH-werkorganisatie gerichte communicatie als voor externe, op partners en bewoners gerichte communicatie. Aangezien de aanpak van ondermijning in de BUCH-organisatie nog in de kinderschoenen staat zal de nadruk in eerste instantie op de interne communicatie liggen. De communicatie t.a.v. de aanpak van ondermijning wordt door de projectleider in samenwerking met de afdeling Communicatie opgepakt.

Interne communicatie. In eerste instantie zal het onderwerp ondermijning breder onder de aandacht van de BUCH-werkorganisatie gebracht moeten worden. De projectleider ondermijning zal dan ook, zoals hierboven genoemd, een rondje maken langs de betrokken afdelingen om het onderwerp onder de aandacht te brengen. Dit zal samen met een medewerker van P&O gaan omdat er ook zaken, voortkomende uit de weerbaarheidsscan onder de aandacht gebracht moeten worden. Specifieke aandacht zal worden gegeven aan de wijze waarom niet-pluismeldingen doorgegeven kunnen worden en wat ermee wordt gedaan. Ook wordt aandacht gegeven aan opleidingen. Verder zal, zodra de aanpak van ondermijning eenmaal loopt, informatie over ondermijning (inclusief successen) worden gedeeld via BUCH-Mett of tijdens de relevante overleggen (met bestuurders en collega's). Hiermee wordt ondermijning doorlopend onder de aandacht gebracht en wordt aan de medewerkers een signaal afgegeven dat informatie en vorderingen hierin belangrijk zijn voor de gehele organisatie. Daarnaast kunnen medewerkers zien wat de resultaten zijn van hun meldingen, wat de weerbaarheid tegen ondermijning verhoogd en de meldingsbereidheid doet toenemen.

Actie: Begin met het intern onder de aandacht brengen van het onderwerp ondermijning en houdt dit vol.

⁶ Bijvoorbeeld BOA's, baliemedewerkers, bouwcontroleurs, medewerkers die zich met BIBOB-gerelateerde vraagstukken bezighouden.

Externe communicatie. Tevens kunnen de BUCH-gemeenten bewoners en maatschappelijke partners actief voorlichten over ondermijning en activeren om een bijdrage te leveren aan de aanpak hiervan. Voorbeelden zijn het informeren van de buurt (via een persbericht of een brief aan omwonenden) wanneer er bijvoorbeeld een hennepkwekerij is aangetroffen en wanneer een woning of pand wordt gesloten, het onder de aandacht brengen van het meldpunt (zodra dit voor het publiek toegankelijk is) en het informeren over hoe signalen herkend kunnen worden. Op deze manier worden zij meer bewust van ondermijning en gaan zij ook signalen melden. In de maatwerkplannen van de gemeenten is een BUCH-brede bijeenkomst onder meer opgenomen om makelaars en notarissen voor te lichten over de gevaren van vastgoedfraude en handelingsperspectief te geven. Ook wordt er een campagne voorgesteld om meldingen bij Meld Misdaad Anoniem te stimuleren van mogelijke signalen van ondermijning.

Actie: Maak een communicatieplan voor externe communicatie.

4. Spoor 3. Aanpakken door het intensiveren van de bestuurlijke aanpak van criminele personen en objecten.

Het derde spoor betreft de intensivering van de bestuurlijke aanpak van criminele personen en objecten. Dit gebeurt in eerste instantie vooral door een integrale aanpak en door het versterken van de gemeentelijke regie. Spoor drie bestaat een drietal delen.

- Een integrale aanpak
- Ondernijingsbrigade
- Regie binnen gemeenten en gemeentelijke regie

4.1. Een integrale aanpak

Om ondermijning goed aan te kunnen pakken is een integrale aanpak nodig waarbij goed wordt samengewerkt binnen de gemeente en met haar partners. Een integrale aanpak houdt in dat alle betrokken onderdelen van de gemeente en de partners samen komen en hun slagkracht inzetten om de aanpak van ondermijning op een effectieve manier vorm te kunnen geven. Zonder deze integrale samenwerking is een effectieve aanpak niet mogelijk. Voor deze aanpak staan verschillende middelen zoals bijvoorbeeld gezamenlijke multidisciplinaire controles, bestuurlijke handhaving met inzet van burgemeestersbevoegdheden tot de beschikking. Ook kunnen strafrechtelijke instrumenten ingezet worden. In een integrale aanpak wordt gezamenlijk een keuze in het gebruik van middelen en instrumenten gemaakt. Aangezien in de BUCH-gemeenten veel nog onbekend is als het gaat om de aard en omvang van ondermijning, is het in dit stadium voor een groot deel nog te vroeg om aan te geven op welke branche of welk gebied specifiek moet worden ingezet. Scans en de inzet van een analist moeten hier meer uitsluitsel over geven zodat in de loop van 2023 hier meer duidelijk over kan komen. Wel kan daar waar er al gezamenlijke multidisciplinaire controles lopen (Uitgeest) of er al door de politie bedrijfsterrainen nader bekeken worden (Heiloo), verder worden gegaan dan wel gestart worden met gezamenlijke multidisciplinaire controles.

De informatie die voortkomt uit het meldpunt, signaleringsoverleg, de scans en analist wordt besproken in het signaleringsoverleg. Daar wordt (na bestuurlijke afstemming) bepaald wat met deze informatie gaat gebeuren. Er wordt gekeken of er specifiek ingezet moet worden in specifieke gebieden zoals bijvoorbeeld bedrijventerreinen of vakantieparken of dat op specifieke branches (bijvoorbeeld horeca) ingezet moet worden. De inzet kan betekenen dat een van de bovenstaande instrumenten wordt ingezet. Zoals bij spoor 2 werd genoemd, wordt een aantal van de bestuurlijke instrumenten geactualiseerd en toepasbaar gemaakt voor de aanpak van ondermijning.

Actie: Stem af met de betrokken partners om te komen tot een integrale aanpak.

4.2. Ondernijingsbrigade

Voor de controles van panden, bedrijfsterrainen, vakantieparken (op signalen van) ondermijning kan het beste gebruik gemaakt worden van een gezamenlijk multidisciplinair team, ook wel ondernijingsbrigade genoemd. Een ondernijingsbrigade is een team dat bestaat uit toezichthouders/handhavers van verschillende disciplines van gemeente of omgevingsdiensten en de politie. Omdat elke deelnemer van de

controle een andere controlebevoegdheid heeft, kan er samen meer worden gezien en meer actie ondernomen worden en ondermijning effectiever worden aangepakt.

De ondermijningsbrigade bestaat in ieder geval uit

- Projectleider ondermijning voor coördinatie i.s.m. team Openbare orde en veiligheid.
- Toezichthouders Basisregistratie Persoonsgegevens
- Toezichthouders (bouwen, milieu)
- Buitengewoon Opsporingsambtenaren gemeente
- Politieagent met als specialisme ondermijning.
- En wordt ondersteund door een BIBOB-coördinator en een handhavingsjurist.

Per controle wordt gekeken wie er mee gaat. De coördinatie van het team ligt bij de projectleider ondermijning, maar deze stemt wel voorafgaande en tijdens de controle af met de lokale Adviseur Openbare orde en Veiligheid.

Door het opzetten van een meldpunt, signaleringsoverleg en ondermijningsbrigade wordt de aanbeveling uit de weerbaarheidsscan opgevolgd om de schaal van de organisatie meer te gebruiken en te komen tot een versterkt en robuust team voor de aanpak van ondermijning.

Actie: Organiseer een ondermijningsbrigade.

4.3. Regie van de aanpak van ondermijning

De regie op de aanpak van ondermijning valt in twee delen uiteen. De regie intern en de regie extern. Omdat dit plan van aanpak eerst uitgevoerd moet worden en er een werkwijze t.a.v. de aanpak van ondermijning moet worden opgezet zal in eerste instantie (in ieder geval in 2023) de nadruk liggen op de regie intern. Wel wordt alvast vooruit gekeken naar de regie extern.

Regie binnen de BUCH-werkorganisatie Om de aanpak van ondermijning de aandacht te geven die het nodig heeft, is het aan te raden een projectleider verantwoordelijk te maken voor de uitvoering van dit plan van aanpak. Doordat de aanpak team overstijgend is, is er bovendien regie nodig. Het is daarom raadzaam om iemand verantwoordelijk te maken voor het borgen van het thema ondermijning binnen de BUCH-werkorganisatie, om zo een gedeelde verantwoordelijkheid te creëren. Op deze manier kan de verbinding tussen de verschillende afdelingen in de werkorganisatie worden gelegd. Door het aanwijzen van een projectleider ondermijning kan dit plan van aanpak worden uitgevoerd, pakt deze de regie van de aanpak op en wordt het onderwerp ondermijning binnen de BUCH-gemeenten geborgd. De projectleider is er in ieder geval voor de duur van 2023. Deze projectleider pakt de volgende zaken op:

- Het uitvoeren van het plan van aanpak.
- Het oppakken van de casuïstiek ondermijning
- Het coördineren van de inzet.
- Het adviseren BUCH-burgemeesters en andere betrokken bestuurders t.a.v. ondermijning.
- De ondersteuning van het besluitvormingsproces.

Actie: Stel een projectleider aan voor de uitvoering van het plan van aanpak.

Regie door de gemeenten. Samenwerking tussen de verschillende organisaties is in de aanpak van groot belang. Gezien de beperkte capaciteit en middelen die bij de gemeenten en bij politie, OM en andere partners altijd een rol spelen is het zaak om keuzes te maken en hier de regie te pakken. De regie ligt bij de gemeenten (in overleg met de driehoek) waarbij wel nadrukkelijk wordt samengewerkt met de diverse partners. De regierol houdt in dat de gemeente:

- Inzicht heeft m.b.t. ondermijning, zowel de activiteiten als ook de factoren die onze gemeente aantrekkelijk maken voor criminelen,
- In afstemming met de veiligheidspartners maatregelen vaststelt en zorg draagt voor de uitvoering daarvan,
- In afstemming met de partners prioriteiten stelt in de aanpak,
- De interne- en externe samenwerking in goede banen leidt,
- Waarborgt dat alle betrokken partijen, zowel intern als extern, voldoende bijdragen aan de aanpak.

Naast de regierol heeft de gemeente de mogelijkheden om met een bestuurlijke aanpak barrières op te werpen. Dit kan door het beschikbare bestuurlijke instrumentarium in te zetten om de ondersteunende activiteiten van de ondermijnende criminaliteit te verstoren. De gemeente neemt geen taken over van Politie of Openbaar Ministerie, maar werkt juist aanvullend op een strafrechtelijke aanpak of meer preventief.

Om deze gemeentelijke regierol structureel op te pakken, is het raadzaam om voor de periode na 2023 een vaste coördinator ondermijning aan te stellen die de werkzaamheden van de projectleider overneemt en verantwoordelijk is voor de verdere aanpak van ondermijning. Deze bouwt voort op de werkzaamheden van de projectleider en geeft verdere invulling aan de regierol van de gemeente en de verdere samenwerking met de externe partners.

Actie: Stel voor de periode na 2023 een vaste coördinator ondermijning aan.

5. Overige zaken.

In de weerbaarheidsscan wordt ook een aantal aanbevelingen gedaan die niet per se onder de bovenstaande sporen vallen, maar wel van belang zijn voor het vergroten van de weerbaarheid van de organisatie en het serieus aanpakken van criminele ondermijning. In de weerbaarheidsscan werd echter wel het belang van dit soort zaken benadrukt onder het kopje 'Let op de kleintjes'. Het gaat om zaken zoals het nog eens kijken naar kwetsbare processen en functies en kijken waar gerichte maatregelen nodig zijn om die kwetsbaarheid te voorkomen dan wel te verminderen. Het gaat hier met name om de inkoop- en aanbestedingsprocessen van de BUCH-gemeenten en om de processen rond de verlening van subsidies in het sociaal domein. Dit is in eerste instantie iets dat door de managers van bewuste processen moet worden opgepakt. Wel zal er in het hierboven genoemde rondje van HRM en de beoogd projectleider gewezen worden op het feit dat een 'APK-controle' bij deze processen verstandig is. Andere 'kleinere' punten die naar voren kwamen zijn het ontbreken van een exploitatievergunningsplicht in het horecabeleid en daardoor in de APV van Castricum, het standaard veilig mailen, het 'vier-ogen-principe' en het functieconform maken van alle rechten (vooral die van administrator). Deze laatste twee zaken dienen via het MT van de BUCH-werkorganisatie neergelegd te worden bij ICT. Om een en ander in goede banen te leiden, zal er voor het MT een voorstel moeten komen met als onderwerp 'aanpak kwetsbare processen' waarin we alle processen benoemen met een voorstel wie wat oppakt. Het voorstel zal worden geschreven door de projectleider i.s.m. HRM.

Het eerste punt, het opnemen van de exploitatievergunningsplicht in het horecabeleid en daardoor in de APV is iets dat meegenomen wordt in de actualisatie/harmonisatie van de APV (zie ook paragraaf 3.1. Een adequaat beleids- en handhavinginstrumentarium).

Actiepunt: Schrijf een MT-voorstel 'Kwetsbare processen'.

6. Privacy

Bij de aanpak van ondermijning zal er veel informatie gedeeld worden. Dit betreft vaak privacygevoelige en/of vertrouwelijke informatie. Deze informatie wordt gedeeld binnen de gemeente, maar ook tussen de gemeenten en haar partners. Om als BUCH-gemeenten te voldoen aan de uitgangspunten van de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) dient er een Data protection impact assessment (DPIA) gemaakt te worden waarin de risico's t.a.v. de privacy worden genoemd en welke maatregelen er worden genomen om de risico's tot een minimum te beperken. Daarnaast dient er een privacy protocol te komen. Het privacy protocol beschrijft de doorvertaling van wettelijke kaders naar de gemeentelijke situatie. In het document worden de in het DPIA genoemde privacy risico's genoemd en welke maatregelen er zijn genomen ter reductie van het risico. Ook wordt in het protocol het werkproces van de aanpak van ondermijning ontleed en nader toegelicht en geeft het inzicht in de manier waarop wordt voldaan aan de uitgangspunten van de AVG.

Basis is dat een maatregel, genomen voor de aanpak van ondermijning noodzakelijk moet zijn en proportioneel en subsidiair. Als je iets op een andere, minder ingrijpende manier kunt oplossen, moet je dat doen. De projectleider ondermijning pakt i.s.m. de Functionaris gegevensbeheer het schrijven van het privacy protocol en het DPIA op.

Ook wat betreft het thema BIBOB zullen kwetsbare processen beter in kaart worden gebracht en zal de bestaande DPIA aangepast moeten worden als de beleidsregels wijzigen. Daarbij zal ook gekeken worden naar de kwetsbaarheid van de huidige werkwijze, processen en beschikbare capaciteit. Hier zal in de evaluatie dieper op in worden gegaan.

Actiepunt: Schrijf een privacy protocol en een Date protection impact assessment.

7. Conclusie

De visie van de BUCH-gemeenten t.a.v. de aanpak van ondermijning komt in praktische zin terug in dit plan van aanpak in de drie sporen: Signaleren, Voorkomen en Aanpakken van ondermijning. Hierbij vullen de drie sporen elkaar aan.

Visie BUCH-gemeenten op ondermijning.

We werken samen aan het signaleren, voorkomen en aanpakken van (georganiseerde) criminaliteit die de samenleving ondermijnt. We zijn een integere, zichtbare en actiegerichte overheid die als één overheid optreedt. We creëren samen met onze partners een omgeving waarin criminelen geen kans hebben.

Het spoor Signaleren bestaat uit het bewust maken van de organisatie door trainingen. Om meer zicht te krijgen op de aard en omvang van ondermijning is het de bedoeling om van bepaalde gebieden (bedrijfsterreinen, vakantieparken) nader te scannen en een analist in te zetten. Ook kunnen de medewerkers signalen van (mogelijke) ondermijning doorgeven aan het (te revitaliseren) meldpunt. Deze meldingen en andere signalen worden dan besproken in het signaleringsoverleg. Daar worden de signalen van (mogelijke) ondermijning besproken en besloten wat er met de signalen moet worden gedaan

Het spoor Voorkomen wordt in de BUCH-gemeenten opgepakt door het beleids- en handhavingsinstrumentarium weer up-to-date te maken en indien nodig te harmoniseren. Daarnaast zal er in de BUCH-organisatie meer aandacht komen voor integriteit en een veilige werkomgeving, o.m. door het geven van trainingen. Door aandacht te geven aan zowel interne als externe communicatie worden risico's van ondermijning meer bekend en worden successen in de aanpak gedeeld. Bedoeling hiervan is het melden van signalen te stimuleren en de medewerkers op het onderwerp te motiveren.

Het spoor Aanpakken wordt gevolgd door het opzetten van een integrale aanpak met partners, het oprichten van een gezamenlijk, multidisciplinair team: een zogenaamde ondermijningsbrigade. Om deze laatste en bovenstaande zaken te bereiken is een projectleider nodig. Door het aanwijzen van een projectleider ondermijning kan het plan van aanpak worden uitgevoerd, wordt de regie van de aanpak opgepakt en wordt het onderwerp ondermijning binnen de BUCH-gemeenten geborgd. Op termijn is het aan te raden een coördinator ondermijning aan te stellen die vanuit de BUCH-gemeenten de totale regie heeft over de aanpak van ondermijning.

Hieronder nogmaals voor een goed overzicht de verschillende acties per spoor.

Actiepunten per spoor

Spoor	Acties
Spoor 1. Signaleren door het versterken van de (bestuurlijke) informatiepositie	Organiseer bewustwordingstrainingen.
	Maak één scan per gemeente van een specifiek gebied/sector.
	Zet een analist van de driehoek in voor analyse van de aard en omvang van ondermijning.
	Revitaliseer het e-mailadres nietpluis@debuch.nl .
	Wijs sleutelfunctionarissen aan en richt een signaleringsoverleg op.

<u>Spoor 2. Voorkomen door het versterken van de bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid.</u>	Actualiseer in de BUCH-gemeenten de APV, het Damocles beleid en het BIBOB-beleid. Harmoniseer waar mogelijk.
	Train de medewerkers in het herkennen van signalen van ondermijning en op omgaan met ongewenst gedrag.
	Begin met het intern onder de aandacht brengen van het onderwerp ondermijning en houdt dit vol.
	Maak een communicatieplan voor externe communicatie.
<u>Spoor 3. Aanpakken door het intensiveren van de bestuurlijke aanpak van criminele personen en objecten.</u>	Stem af met de betrokken partners om te komen tot een integrale aanpak.
	Organiseer een ondermijningsbrigade.
	Stel een projectleider aan voor de uitvoering van het plan van aanpak.
	Stel voor de periode na 2023 een vaste coördinator ondermijning aan.
Overige zaken	Actiepunt: Schrijf een MT-voorstel 'Kwetsbare processen'.
Privacy	Schrijf een privacy protocol en een Data protection impact assessment.

8. Uitvoeringsparagraaf plan van aanpak ondermijning

Hieronder staan de kosten berekend van het plan van aanpak ondermijning. Hierbij is er een onderscheid gemaakt in de BUCH-brede kosten voor de inzet van de organisatie in uren en de kosten voor de maatwerkplannen per gemeente.

BUCH-brede kosten	Kosten
Kosten BUCH-brede inzet van organisatie.	€ 66.000,-
Kosten projectleider	€125.000,-
Kosten maatwerkplannen 2023	
Bergen	€ 11.600,-
Uitgeest	€ 30.600,-
Castricum	€ 9.100,-
Heiloo	€ 16.700,-

Onderstaande overzichtstabel geeft een doorkijk naar de aanpak in 2024 en een indicatie van de kosten. Daarbij wordt uitgegaan van een vervolg van de drie-sporen aanpak die in 2023 wordt opgestart, in combinatie met een maatwerkaanpak per gemeente met daarbij per gemeente 3 controles en 1 scan/analyse. Op basis van de inzichten en resultaten uit de aanpak in 2023 zal dit in de loop van 2023 worden geactualiseerd/verfijnd.

Kosten project per gemeente (indicatief)	BERGEN		UITGEEST		CASTRICUM		HEILOO	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
BUCH brede kosten	€ 64.367,-	€ 47.500,-	€ 22.977,-	€ 17.800,-	€ 64.233,-	€ 47.500,-	€ 40.050,-	€ 29.000,-
Maatwerkplan	€ 11.600,-	€ 45.500,-	€ 30.600,-	€ 45.500,-	€ 9.100,-	€ 45.500,-	€ 16.700,-	€ 45.500,-
Totaal:	€ 75.967,-	€ 93.000,-	€ 53.577,-	€ 63.300,-	€ 73.333,-	€ 93.000,-	€ 56.750,-	€ 74.500,-

Eindnoten

ⁱ Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Bergen 2019 – 2022, Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Uitgeest 2019 – 2022, Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Castricum 2019 – 2022, Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Heiloo 2019 – 2022. Alle zijn verlengd met een jaar.

ⁱⁱ Ondernijingsbeeld. Basisteam Alkmaar en *de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo*.

ⁱⁱⁱ Weerbaarheidsscan BUCH-organisatie. Door Arena Consulting en Pro Facto dd. 7-6-2-22 in opdracht van de provincie Noord-Holland.